

1. Inledande bestämmelser

Dessa allmänna villkor är avsedda att användas vid avtal mellan en beställare och ett maskinföretag om hyra av en anläggningsmaskin med maskinförare för att utföra arbete i beställarens verksamhet enligt dennas anvisningar.

2. Omfattning och utförande

2.1 Maskinens utrustning och underhåll

a) Maskinen, med därtill hörande utrustning och tillbehör, ska vara i gott skick och ändamålsenligt utrustad för att utföra det avtalade arbetet. Om inget annat avtalats ska sliddelar och andra reservdelar finnas i reserv i skäligen omfattning så att driftstopp minimeras.

b) Maskinen, med därtill hörande utrustning och tillbehör, ska uppfylla gällande myndighetsföreskrifter och krav samt tillverkarens anvisningar och föreskrifter beträffande skydd, säkerhet och fortlöpande tillsyn.

c) Maskinens utrustning och tillbehör ska vara kalibrerad och kontrollerad.

d) Besiktning av maskinen ska ske i enlighet med gällande myndighetskrav. Detta gäller även utrustning och tillbehör som används tillsammans med maskinen, om de omfattas av myndighetskrav på besiktning. Maskinföretaget har rätt att utföra obligatorisk besiktning på arbetstid. Besiktning ska i god tid föränmälas till beställaren. Ingen ersättning utgår för besiktning som utförs under arbetstid.

Maskiner samt utrustning och tillbehör som inte uppfyller ovan ställda krav ska omedelbart åtgärdas eller bytas ut av maskinföretaget utan kostnad för beställaren.

2.2 Maskinförare

Maskinförare ska ha föreskriven utbildning och kompetens för de arbeten som avtalet omfattar.

Om maskinförare inte motsvarar de krav som ställs i första stycket eller vid väsentliga eller upprepade överträdelse av de krav på utförande som ställs i 2.4 äger beställaren rätt att med omedelbar verkan och utan kostnad för beställaren, avvisa maskinföraren.

Om maskinförare avvisas enligt stycke två ska maskinföretaget utan dröjsmål anvisa annan maskinförare.

2.3 Dokumentation

Maskinföretaget ska omgående efter anfordran tillhandahålla följande dokumentation:

a) Besiktningsintyg.

b) Dokumentation av eventuella åtgärder vid besiktningsanmärkningar.

c) Tillstånd som krävs för att framföra och arbeta med maskinen.

d) Yrkesbevis eller dokumentation från genomförd utbildning för anvisad maskinförare.

Maskinföretaget ska utan dröjsmål efter anfordran tillhandahålla följande dokumentation:

e) Underlag avseende regelbunden service och daglig tillsyn.

f) Miljövarudeklaration (maskintyp, utsläppsklass, motoreffekt, årsmodell, bullernivåer, typ av smörjmedel och oljor).

g) Uppgifter om generell drivmedelsförbrukning för maskintypen.

h) Kontroll av kalibrering av teknisk utrustning.

Om maskinföretaget inte tillhandahåller begärd dokumentation i tid äger beställaren rätt att med omedelbar verkan och utan kostnad för beställaren, stoppa maskinen från att utföra ytterligare arbete (om den uteblivna dokumentationen hänför sig till maskinen) eller avvisa maskinföraren (om den uteblivna dokumentationen hänför sig till denna).

Om beställaren stoppar maskinen eller avvisar maskinföraren ska maskinföretaget utan dröjsmål anvisa annan maskin eller annan maskinförare.

2.4 Användning och utförande

Maskinens användning

Den typ av arbete som maskinen får användas för bestäms av parternas avtal om inte omständigheterna föranleder annat.

Maskinen får endast användas för sådana arbetsuppgifter och under sådana användningsförhållanden för vilka den är avsedd. Byte av maskintyp får inte ske utan beställarens godkännande.

Maskinen får inte utan godkännande av maskinföretaget framföras av annan än av maskinföretaget anvisad maskinförare.

Beställaren ska anvisa uppställningsplats för maskinen varvid maskinföretagets synpunkter även ska beaktas.

Planering, ledandet och utförandet av arbetet

Maskinföretaget ska schemalägga maskinförare så att arbetet hos beställaren kan bedrivas rationellt under de arbetstider som gäller enligt parternas avtal. Byte av maskinförare under hyrestiden ska om möjligt undvikas. Maskinföretaget ska utan dröjsmål informera beställaren om oplanerad frånvaro (t.ex. akut sjukdom eller vård av barn). Maskinföretaget ska samråda med beställaren innan byte av maskinförare.

Maskinföraren ska utföra det arbete som beställaren anvisar samt följa beställarens instruktioner om arbetets utförande. Maskinförare får endast anvisas att utföra arbete innefattandes att köra maskinen samt andra arbetsuppgifter som maskinföretaget ansvarar för enligt dessa allmänna villkor.

Maskinen ska handhas på ett säkert och kompetent sätt och maskinförarens arbete ska utföras fackmässigt. Om inte annat anges i arbetsmiljöverkets föreskrifter och villkoren i de föreskrifterna är uppfyllda gäller följande:

a) Maskinförare får aldrig lyfta eller arbeta med redskap ovanför personal.

b) Kontroll av redskapets låsning ska göras efter redskapsbyte innan maskinen får användas.

Eget arbete

Eget arbete är arbete som maskinföretagets personal utför självständigt på beställarens arbetsområde fristående från beställarens ordinarie verksamhet. Eget arbete kan exempelvis omfatta maskinvård eller underhåll av utrustning som maskinföretaget tillhandahållit.

Eget arbete sker under maskinföretagets arbetsledning. Arbetet ska i god tid föränmälas till beställaren och får genomföras endast om det blivit överenskommet. Beställaren ska anvisa lämplig plats där eget arbete kan utföras.

2.5.Frilägga och märka ut kablar, ledningar m.m.

Beställaren ska före arbetenas påbörjande märka ut kablar, ledningar, kulvertar och dylikt.

Har beställaren brustit vid friläggande eller utmärkning ska beställaren ensam bära ansvaret för orsakad skada.

2.6 Arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöansvaret regleras i Arbetsmiljölagen och kan inte förhandlas bort.

Gemensamt ansvar

Parterna ska löpande informera och återkoppla till varandra kring maskinförarens arbetsförhållanden.

Maskinföretagets ansvar

Maskinföretaget ska innan etablering hos beställaren ha gjort en riskbedömning av de arbeten som ska utföras hos beställaren. Nämnade initiala riskbedömning innefattar enbart de arbeten och uppgifter som maskinföretaget har kännedom om. Maskinföretaget har en skyldighet att utifrån den initiala riskbedömningen noggrant informera sin personal om riskerna med de arbetsuppgifterna maskinföretaget har kännedom om samt hur personalen ska arbeta för att skydda sig mot riskerna och undvika ohälsa och olyckor.

Maskinföraren ska i arbetsmiljöhänseende ha rätt kompetens och behörighet för att kunna utföra i avtalet angivna arbetsuppgifter hos beställaren. Om det i avtalet framgår att arbetet ska ske i anslutning till väg eller järnväg ska maskinföretagets personal före arbetet påbörjas fått föreskriven information och utbildning om Trafikverkets vid var tid gällande bestämmelser för arbete på väg respektive i spårmiljö.

Maskinföraren ska före arbetet påbörjas ha fått information om sitt ansvar för arbetsmiljön enligt detta avtal samt den särskilda information och utbildning i skydd och säkerhet som beställaren kravställt i avtalet.

Maskinföraren ska ha generell personlig skyddsutrustning anpassad för det avtalade arbetet samt fått information och utbildning om hur utrustningen ska användas.

Maskinföretaget ska säkerställa:

a) att maskinföraren vid första inställelse på arbetsplatsen anmäler sig på platskontoret eller, om platskontor saknas, till av beställaren anvisad person,

b) att maskinföraren, om inte annat anges, deltar i särskilda möten för säkerhet, skydd och miljö som beställaren kallar till,

c) att maskinföraren vid olycksfall oavsett allvarlighetsgrad, och vid varje observation av säkerhetsavvikelse eller tillbud som inträffar inom uppdraget, omedelbart underrättar maskinföretaget och beställarens arbetsledning om detta, och

d) att eget arbete utförs enligt nedan.

Beställarens ansvar

Beställaren ska tillse att det finns en arbetsmiljöplan som omfattar maskinförarens arbete hos beställaren.

Beställaren ska före arbetet påbörjas introducera maskinföraren och säkerställa att denna har tillräckliga kunskaper om arbetsuppgifter och rutiner för att utföra arbetet säkert, innefattande att maskinföraren känner till och följer ordnings- och skyddsreglerna på byggarbetsplatsen, följer BAS-U:s anvisningar samt vad som i övrigt anges i arbetsplatsens arbetsmiljöplan.

Beställaren ska se till att det dagliga arbetet utförs på ett säkert sätt och i en god arbetsmiljö. Detta innebär bland annat att ge maskinföraren den särskilda information, de särskilda instruktioner och den särskilda skyddsutrustning som kan behövas under arbetets gång.

Beställaren ska under arbetets gång löpande göra en riskbedömning av de arbeten som ska utföras hos beställaren och vidta motsvarande skyddsåtgärder för maskinföraren som för sina egna anställda.

Om maskinen ska användas för andra arbetsuppgifter än de ursprungligen avtalade eller om beställaren får kännedom om att maskinföraren har bristfälliga kunskaper har beställaren en skyldighet att utan dröjsmål underrätta maskinföretaget om detta.

Beställaren ska vid olycksfall oavsett allvarlighetsgrad, och vid varje observation av säkerhetsavvikelse eller tillbud som inträffar inom uppdraget, utan dröjsmål underrätta maskinföretaget om detta.

Eget arbete

Maskinföretaget ska innan eget arbete påbörjas ha gjort en riskbedömning tillsammans med sin personal. Rätt skyddsutrustning ska finnas och användas. Om det vid utförandet av eget arbete finns behov av att demontera gemensam skyddsanordning eller del därav, ska maskinföretagets personal:

a) rapportera detta till byggarbetsmiljösamordnaren (BAS-U) och invänta dennas godkännande,

b) vid behov tillse att tillfällig skyddsanordning monteras, samt

c) återställa skydd omedelbart efter avslutat arbete och i samband med det återrapportera återställandet till BAS-U.

I den mån annan av maskinföretaget anlitat personal än maskinföraren ska utföra eget arbete ska maskinföretaget tillse att denna vid första inställelse på arbetsplatsen anmäler sig på platskontoret eller, om platskontor saknas, till av beställaren anvisad person.

2.7 Kvalitets- och miljöarbete

Beställaren har rätt att genomföra kvalitets-, miljö- och arbetsmiljörevisioner av maskinföretagets verksamhet. Maskinföretaget ska tillse att beställaren har motsvarande rätt mot underleverantörer. Maskinföretaget ska medverka vid sådana revisioner och tillhandahålla erforderlig dokumentation.

3. Organisation

3.1 Legitimationsplikt och närvaroredovisning

Samtliga personer som ska arbeta på arbetsplatsen ska ha giltigt ID 06 kort eller motsvarande indentifikationssystem som överenskommit mellan parterna och vara föranmälda enligt gällande regler om elektronisk personalliggare i byggbranschen. Beställaren tillhandahåller utrustning så att elektronisk personalliggare kan föras på arbetsplatsen enligt skatteförfarandelagen. Maskinföretaget är skyldigt att i god tid innan arbetet påbörjas, informera sig om vad som krävs av maskinföretaget och hur den elektroniska personalliggaren kommer att föras på arbetsplatsen

3.2 Anlitande av underleverantör

Maskinföretaget, dennas underleverantörer i den mån underleverantörerna ska utföra arbete hos beställaren och av dessa anlitade underleverantörer i samtliga led ska:

a) vara godkänd för F-skatt av Skatteverket,

b) inneha Bolagsregistreringsbevis,

c) vara bunden av kollektivavtal för ifrågavarande arbete (detta villkor gäller dock inte för s.k. enmansföretag),

d) efter anfordran redovisa dokumentation som styrker villkoren enligt a-c ovan,

e) samråda med beställaren vid val av underleverantörer samt löpande skriftligen rapportera till sin respektive beställare vilka underleverantörer som denna anlitar, och vilka underleverantörer dessa i sin tur anlitar i samtliga led. Rapportering av anlitad underleverantör ska ske innan denna påbörjar sina arbeten.

Maskinföretaget ansvarar för att villkoren enligt a-e ovan överförs och säkerställs i avtal med sina underleverantörer och av dessa anlitade underleverantörer i samtliga led.

För arbeten som kan utföras på Byggavtalets, Väg- och Banavtalets, Entreprenadmaskinavtalets, samt Maskinföraravtalets tillämpningsområde bör parterna därutöver avtala om att vid avtalstidpunkten gällande UE-avtal (nuvarande UE 2021) ska gälla.

4. Tider

4.1 Hyrestiden

Hyresavtalet gäller för den tid som anges i avtalet.

För det fall uppsägning av avtal med fast avtalad hyrestid inte sker senast fem (5) arbetsdagar före avtalstidens utgång fortsätter avtalet att löpa med uppsägningstid enligt tredje stycket.

Har inte parterna avtalat om en bestämd hyrestid äger vardera part rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan såvida inte hyresförhållandet har varat mer än tio (10) arbetsdagar. För det fall hyresförhållandet har varat mer än tio (10) arbetsdagar är uppsägningstiden fem (5) arbetsdagar.

Vid uppsägning enligt denna bestämmelse börjar uppsägningstiden att löpa från och med dagen för uppsägning.

4.2 Arbetstid

Om inget annat är avtalat ska arbetet utföras under normala arbetstider. Beställaren ska i god tid meddela maskinföretaget om förändring av arbetstider. Maskinföretaget ska följa de ändrade arbetstiderna såvida det inte innebär väsentliga olägenheter för maskinföretaget.

5. Ansvar

5.1 Ansvar

Maskinföretaget ansvarar för skada till följd av att maskinföraren inte följer föreskrifterna i dessa villkor och vad som i övrigt följer av avtalet samt för maskinförarens vårdslöshet. Ersättningskyldigheten är begränsad till det belopp som omfattas av maskinföretagets ansvarsförsäkring jämte förekommande självrisk.

För skada på grund av avbrott eller störning i industriell produktion eller annan kommersiell verksamhet föreligger ingen ersättningskyldighet.

De ansvarsbegränsningar som följer av denna punkt gäller inte när part gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

5.2 Försäkringar

Maskinföretaget ska teckna och under hyrestiden vidmakthålla ansvarsförsäkring med ett försäkringsbelopp om minst tio (10) MSEK per skada. Grundsjälvrisk ska vara högst tre (3) prisbasbelopp. Med prisbasbelopp förstås prisbasbeloppet vid tiden för avtalets ingående.

Maskinföretaget ska även inneha trafikförsäkring för försäkringspliktiga maskiner.

Vid kran- och trucklyft ska maskinföretaget teckna lyftförsäkring med ett försäkringsbelopp om minst fyra (4) MSEK.

Maskinföretaget ska efter anfordran överlämna bevis om att försäkring finns. Bevis om förnyad försäkring ska efter anfordran utan dröjsmål tillsändas beställaren. Om maskinföretaget inte överlämnar bevis får beställaren på maskinföretagets bekostnad stoppa arbetena i avvaktan på att bevis överlämnas.

Vid skada åligger det maskinföretaget att utnyttja avtalad försäkring.

5.3 Entreprenörsansvar

Beställaren har av maskinföretaget rätt till betalning för den skada beställaren orsakas i anledning av krav på lön enligt vad som följer av lag (2018:1472) om entreprenörsansvar för lönefordringar.

Beställaren ska, inom tre månader från det att kravet har mottagits, skriftligen underrätta maskinföretaget om sin fordran.

Beställaren har rätt att mot maskinföretaget kvittningsvis göra gällande sin fordran. Beställaren har därmed rätt att innehålla betalning med skäligt belopp i anledning av fordran.

Om maskinföretaget har betalat ersättning enligt ovan, övertar maskinföretaget den rätt beställaren kan ha att kräva ersättning för skadan av annan.

6. Ekonomi

6.1 Ersättning

Timhyra utgår när maskinen är i drift. Maskinen anses vara i drift när maskinföraren på beställarens begäran är tillgänglig på arbetsplatsen för att utföra avtalat arbete. I timhyra ingår samtliga maskinkostnader (fasta och rörliga), maskinförarkostnader, erforderlig försäkring samt övriga kostnader såsom administration, samt vinst. Om beordrad extra utrustning används utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse.

Reducerad timhyra - s.k. stilleståndshyra - utgår under överenskommen arbetstid, när maskinen inte är i drift på grund av avsaknad av arbete att utföra eller annat förhållande som är att hänföra till beställaren och vilket maskinföretaget ej rimligen kan påverka. Såvida inte annat har avtalats utgår stilleståndshyra med 65 % av överenskommen timhyra.

Såvida inte annat har avtalats utgår vid stillestånd på grund av otjänliga väderleksförhållanden stilleståndshyra med 50 % av överenskommen timhyra.

Ersättning för etablering och avetablering utgår enligt särskild överenskommelse.

Vid arbete utanför överenskommen arbetstid eller under andra förhållanden än de överenskomna, utgår ersättning enligt särskild överenskommelse.

Om den typ av arbete som maskinen ska användas för förändras från vad som är avtalat så äger respektive part påkalla omförhandling av priset.

6.2 Fakturering, betalningsvillkor, ränta

Om inget annat avtalats ska maskinföretaget veckovis överlämna maskinrapport över maskinens användning.

Betalning av avtalad ersättning sker trettio (30) dagar efter mottagandet av faktura och maskinrapport över maskinens användning under den period som fakturan avser.

Fakturerings- och expeditionsavgifter eller liknande får endast debiteras om särskilt avtalats.

Vid försenad betalning utgår ränta enligt räntelagen.

För maskinföretagets fordringar gäller en preskriptionstid om fyra (4) månader från avetablering.

Om maskinföretaget avser att överlåta sin fordran till annan, ska beställaren informeras om detta skriftligen innan sådan överlåtelse sker. Maskinföretaget svarar för att den nya betalningsmottagaren blir informerad om gällande betalningsregler.

6.3 Ändring av avtalat pris

Avtalat pris ska ändras med hänsyn till oförutsebar kostnadsändring som väsentligt påverkar den totala kostnaden för fullgörandet av de avtalade förpliktelserna och som beror på:

- a) myndighets åtgärd,
- b) krig eller annat krisförhållande med liknande effekt och som avser förnödenhet som är nödvändig för fullgörandet, eller
- c) onormala prisförändringar avseende material som är nödvändigt för fullgörandet.

Part ska utan dröjsmål skriftligen underrätta den andra parten när part insett eller borde ha insett att ett förhållande väsentligt kommer påverka den totala kostnaden. Om part underlåter att lämna sådan underrättelse, får parten inte åberopa förhållandet som grund för att begära ändring av priset enligt första stycket.

7. Hävning

7.1 Maskinföretagets garanti och påföljd vid brist i garantin

Maskinföretaget garanterar:

- a) att maskinföretaget har fullgjort och fullgör sina åligganden avseende svenska skatter och avgifter,
- b) att maskinföretaget fullföljer sina skyldigheter avseende arbetsmiljö, och
- c) att ovan angivna utfästelser lämnas av de underleverantörer maskinföretaget anlitar för fullgörandet av åtagandena enligt avtalet.

Om maskinföretaget i väsentligt avseende inte uppfyller ovan angivna villkor äger beställaren rätt att häva detta avtal såvitt avser återstående åtagande. Detsamma gäller om maskinföretaget går i konkurs, träder i likvidation, ställer in sina betalningar eller på annat sätt begår väsentligt avtalsbrott.

Vid hävning som sker med stöd av denna bestämmelse, ska maskinföretaget ersätta beställaren för dennas skada till följd av hävningen.

7.2 Inhyrarens garanti och påföljd vid brist i garantin

Beställaren garanterar:

- a) att beställaren har fullgjort och fullgör sina åligganden avseende svenska skatter och avgifter, och
- b) att beställaren fullföljer sina skyldigheter avseende arbetsmiljö.

Om beställaren i väsentligt avseende inte uppfyller ovan angivna villkor äger maskinföretaget rätt att häva detta avtal såvitt avser återstående åtagande. Detsamma gäller om beställaren går i konkurs, träder i likvidation, ställer in sina betalningar eller på annat sätt begår väsentligt avtalsbrott.

Vid hävning som sker med stöd av denna bestämmelse, ska beställaren ersätta maskinföretaget för dennas skada till följd av hävningen.

8. Allmänna hjälpmedel

8.1 Placering av allmänna hjälpmedel

Maskinföretaget ska nyttja av beställaren anvisad plats och transportvägar för uppställning av maskiner, utrustning, tillbehör, oljor och drivmedel jämte rengöring av maskiner.

8.2 Personalbod och toalett som tillhandahålls

Beställaren tillhandahåller plats i personalbod, tillgång till toalett, tvättanordning m.m. för maskinförare om inte annat överenskommit.

8.3 Renhållning

Maskinföretaget ska hålla väg och plan ren från av maskinföretaget orsakad nedskräpning, spill och dylikt. I den mån nedskräpning, spill och dylikt beror på att maskinen inte är i avtalat skick eller att maskinförare inte utför arbetet fackmässigt sker renhållningsarbetet på maskinföretagets bekostnad.

Vid rengöring och renhållning ska anvisade uppsamlingsställen för avfall användas.

Maskinföretaget ska svara för omhändertagande och bortforsling av eget farligt avfall.

9. Tvistelösning

Twist med anledning av detta avtal ska avgöras i allmän domstol. Svensk materiell rätt ska tillämpas på detta avtal.